

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 28

Lýsingarprísur fyri min: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 12. juli 1952

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

25. árg.

Nú skulu eisini fiski-mannakonurnar kyrkiast

Ongastaðni í heiminum finnst so tolnir menn, sum Føroya fiskimenn og Føroya arbeiðarar.

Hetta hevur okkara Landsstýri ásað, og tí er heldur einki mark fyri, hvussu teir mergsúgva slitmannastættin fyri at halda fast um eitt stýri, ið eingin rættshugsandi Føroyingur hevur álit á.

Fyrst lögðust teir á skipararnar. Tað kostaði landinum í miljónavís av krónum. Næsta stig var at leggja ein eyk toll uppá 15 % á hvørt einasta klædnalagg, ið ein fiskimaður má hava við sær. Arbeiðsstæðgurin í mai í fjór, var ein beinleiðis avleiðing av ríkmannapolitikki landsstýrisins og tess tollpolitikki. Forskotsrindan og minstulön tóku teir av. Hetta orsakaði streikuna í vár. Her tordu teir tó ikki at stríða ímóti broddinum, men gingu við at seta hesar lógir aftur í gildi. Tað var tó ikki teirra vilji, at hesar lógirnar — kryplingslógir, tíverri — ið skulu tryggja fiskimonnum minstulön, og konunum heima frá troti og sakni.

Miljónir av krónum hevur hetta stýrið kosta okkum, arbeiðsloysi, verkfall, hækkingar tollur, hækkingar skattir, hægri prísir á brúksvörum og minni úrtøka hjá smámanninum, tað er úrslitið, men álíka væl tuga fiskimenn og arbeiðarar, teir lata seg trælka av sín- um argastu mótsöðumonnun.

Nú seinast sigst, at gjaldstovan krevur lönjavningargrunnin eftir forskotinum, ið fiskimannakonurnar skulu liva av. Forskotsrindanin verður tikin fyri skatt. Hetta er einasti kontanti peningur tær hava. Keypmenn geva ikki kreditt. Hvat skulu tey liva av?

Hetta er beinleiðis at taka matin úr munnum á konunum og börnunum. Nú má hesin sorgarleikurin fáa ein

enda. Nú mugu fiskimenn fylkjast og gera ein enda á hesum ræðuliga afturhaldsstýrinum.

Tá ið fiskimenn eru komnir aftur í heyst, má skil fáast á, tí nú hava teir nóg leingi gjørt sína skyldu, ja, nóg meira enn teirra skyldu, men altíð og ongantið sum í dag; rættleysir.

TIL OYNDAR-FJARÐAR

Ferðamannafelagið hevur í hyggju at evna til útferðar nú sunnudagin 13. juli við Thorshavn. Leiðin liggur til Oyndarfjarðar. Nærri verður at frætta seinni um nær ið farið verður.

Útlendingavitjanir

Nú eru báðar tær fremmandu vitjaninar farnar av aftur landinum.

Tann fyrsta var sangara-tónleikaravitjanin úr Danmark ið alla staðni var væl fagnað, tó varð sagt úr ymsum bygðum, at ov skjótt varð atborið.

I Vági vóru tey sjálfvan jóansökudag, so har fingur báðir partar litið burturúr. Tað skal helst ikki vera so, at helvtin av fólkinum skal fara avstað meðan sungið verður, tí ítróttur skuldi fara fram nakað um somu tíð. Tað má leggjast betur til rættis næstu ferð.

Vit hava frætt, at býráðið í Havn helt veitslu fyri teimum áðrenn tey fóru niður aftur.

I samrøðu við blaðið sögdu tey seg vera væl nøgd við ferðina.

Tey eru altíð vælkomnir higar aftur.

Islendingar fóru av aftur Havnini mánakvöldið. Av teimum fyra dystu-

Tíðindi frá Føroya

Ferðamannafelag

Tað tykist at vera stórus áhugi at fáa Føroyar filmaðar; eitt týskt filmsfirma ætlar at senda 6 manns higar at filma fugla- og djóralívið og mögulega eisini fiskalívið.

London's Leading Model Knitters Tepesty Designers and Hand Weavers fyrireikar eina framsýning við Oxford universitetið við fronsku ambassaduni sum protektor. Framsýningin gongur út uppá at finna fram til líkhetir í mynstrunum í marokkansum teppum, bundnum og vovnum lutum, sum gjórdir eru í Hetlandi, Føroyum, Noreg og Íslandi. Áheitan um at skaffa tilfar er komið til menn her í Føroyum, og helst verður tað soleiðis at heitt verður á landsstýrið, um tað ikki vil mæla til at Føroya forngrípasavn leggur navn til.

Á ferðamannastovuni verða seldir ferðagóðsdyggingar. Fólkið skal fara at ferðast, kunnu fyri ein lítlan pening, tryggja sær ímóti at hava beinleiðis

tap, um okkurt av viðförunum verður burturmist.

Hampan av býnum skal nú fara fram, serliga í samband við landsframsýningarfyrireikingarnar á Ólav-söku. Áttalanin er eisini at fáa býar-róktina inn á onnur og betri spor, tí er nú áttalanin, at tað almenna í næstum vendir sær til borgararnar við áheitan um, at tann gamli, góði stígurin — hvør ruddar fyri sínari gátt — verður uppافتurtikin.

S. G. Rasmussen.

TINGANES

I gjár á miðdegi var TINGANES 150 fjórðingar úr landi. Hon verður so óivað á Havnini seinrapartin í dag. Hon skal til Aalesund við farminum.

Ísurin er nógvar í Grönlandi. Lamhauge fjarríðið heim tórsdagin, at teir fóru óivað at rýma til Tovkussak um tað ikki batnaði heilt skjótt.

Annars segði onkur frá norska útvarpinum, at öll skip vóru rýmd úr Føroyingahavnini í gjár, harimillum kongaskipið.

Grönlandsfelagið hevði einki frætt.

I gjár seinrapartin fekk Grönlandsfelagið fjarrit úr Føroyingahavnini, ið sigur, at íslíkindini eru einki batnaði, dampararnir eru tí í Føroyingahavnini enn.

Preliminærprógv

Árni Andreasen, Havn; Ólavur Clementsen, Sandur; Tummás Videró, Petersen, Sandur; Katrin Danielsen, Kvívk; Bergljót Joensen, Havn; Anna Brita Højgård, Toftir; Dan Højgård, Toftir; Áshild Olsen, Nólsoy; John Niclasen, Velbastað; Jóannes Petersen, Funningur; Kári Dalsgaard Petersen, Seyrvágur; Maria Sivertsen, Gjógv; Sólbjörn Jacobsen, Fuglafjörður; Andrias Henriksen, Havn.

Hóddaberg verður í Føroyum um vikuskifti eystaneftri, hevur um 170 t.

BÝRÁÐIÐ

ger her kunnigt, at eingin býráðsfundur verður týsd. 22. juli í ár.

Tórshavnar býráð,

tann 10. juli 1952.

Samarbeið millum fiskimenn

I blaðnum »14. September« stóð ein grein sum fortaldi okkum, at vit eiga góðar hendur at draga fiskin, nógvar góðar útgerðarmenn, nóg og góð fiskiför og fiskurin er so nógur havið í kring, at vit kunnu fáa so nógva tað skal vera, bara betri samarbeið kann fáast í lag millum fiskimenn og útgerðarmenn.

Eg las greinina við miklum áhuga og eg væntaði, at greinin fór at enda við eini frágreiðing um, hvussu tilíkt samarbeið skal skipast og hvussu tað í heila tikið skal virka; men tilífrágreiðing var eingin, og í teim fylgj-

andi blöðunum er frágreiðingin heldur ikki komin. Eg fari tessvegna at sóknast eftir frammhaldsgreinini í »14. September«.

Einaferð fyrr í vár skrivaði »14. September«, at fiskimannafelögin gera ovítitið fyri at krevja betri prís fyri fiskin.

Eg fari eisini at sóknast eftir eini frammhaldsgrein viðvíkjandi hesum týðningarmikla máli; tí at krevja hægri prís er lætt nokk; men hvussu skulu vit fáa kravið uppfyllt?

J. H. Danbjörg.

Rættan

I frágreiðingini frá Esso døgurðanum í seinasta blaði, er tianverri komin ein skeivleiki. Har varð skrivað, at Hákon Djurhuus landsstýrismaður hevði verið ímóti keypinum av teimum ensku oljugoymslunum. Hetta er ikki beint, hann var fyri keypinum.

Bíbliuummælið

Greinarøð eftir Gudmund próst Bruun byrjar í blaðnum í dag og heldur áfram komandi bløð. — Samstundis kemur einki annað um bíbliukjakið fram í hesum blaði.